

Анализ за дейността на НЕК ЕАД за първо тримесечие на 2019 г.

Националната електрическа компания обхваща бизнес дейности в областта на обществената доставка, производството на електроенергия от ВЕЦ и ПАВЕЦ, търговията с електроенергия и продажбата като доставчик от последна инстанция. С дейността като обществен доставчик НЕК заема основно място на регулирания пазар. С лицензията си за търговия с електрическа енергия извършва сделки на свободния пазар. С притежаваните водноелектрически централи и ПАВЕЦ участва активно на регулирания, свободния и балансиращия пазар и в предлагането на услуги за управлението и регулирането на електроенергийната система.

През първо тримесечие на 2019 г. НЕК ЕАД изпълни задълженията си съгласно притежаваните лицензионни дейности и тези към обществото в съответствие с изискванията на Закона за енергетиката за осигуряване на необходимото количество електрическа енергия на Крайните снабдителите, както и осигури снабдяването с електроенергия на потребители, които не са избрали друг доставчик. Освен това съгласно нормативните актове на КЕВР НЕК ЕАД трябва да реализира на свободния пазар и БНЕБ и остатъка от задължително изкупуваната електроенергия, която остава нереализирана на регулирания пазар по пазарна цена, като разликата между покупната и пазарната цена се компенсира с приходи от цена задължения към обществото.

Изпълнение на основните ключови показатели за първо тримесечие :

хил.лв.

	Отчет 2019	Отчет 2018	Изменение,% 2019/2018
Общо приходи	648 790	923 293	-29,7%
EBITDA ¹⁾	-26 763	118 206	-122,6%
EBIT ²⁾	-40 832	104 031	-139,2%
ЕВТ ³⁾	-72 766	72 818	-199,9%
EBITDA марж	-4,1%	12,8%	
Общо активи	5 208 720	5 253 438	-0,9%
ДМА 4)	4 807 637	4 807 914	0,0%
Оборотен капитал 5)	-910 809	-847 699	7,4%
Парични наличности	110 865	113 295	-2,1%
Собствен капитал	1 121 867	1 194 633	-6,1%
Дългосрочни банкови заеми	28 542	63 355	-54,9%
Численост на персонала, бр.	2 056	2 009	2,3%

НЕК ЕАД отчете отрицателен финансов резултат за първо тримесечие на 2019 г. в размер на 72 766 хил.лв, като спрямо същия период на предходната година финансовия резултат е влошен със 145 584 хил.лв. Обществения доставчик не е предявил към Фонда разходи за емисии в размер на 123 057 хил.лв., като това ще бъде направено, когато в НЕК постъпят официално фактурите. Към момента тези разходи са провизирани и влияят на финансовия резултат. НЕК

ЕАД има невъзстановени и 27 723 хил.лв., които са за закупена енергия и разполагаемост от ТЕЦ Контур Глобал Марица изток 3 за първо тримесечие на 2019 г. Това е следствие от достигнатия лимит на разходи за централата определен в ршението на КЕВР за този регулаторен период. Във възстановените средства за първо тримесечие на настоящата година са включени и около 32 млн.лв. приходи от емисии, които се отнасят за предходната 2018 г. С възстановяване на тези разходи от Фонд СЕС и премахване на приходите за 2018 г. финансовия резултат на НЕК ЕАД би бил около 38 млн.лв. положителен финансов резултат.

Изпълнение на основни технико-икономически показатели за първо тримесечие :

	Показатели		Отчет 2019	Отчет 2018	изменение 2019-2018	% ръст
1	Собствено производство от ВЕЦ	МВтч	659 956	917 023	-257 067	-28,0
2	Закупена електроенергия	МВтч	4 352 286	5 087 188	-734 902	-14,4
3	Продажби на електроенергия, в т.ч. :	МВтч	4 953 463	5 835 104	-881 641	-15,1
	в т.ч. - Продажби в страната /съгласно задължения – ЗЕ/:	МВтч	4 532 338	5 544 259	-1 011 921	-18,3
	Крайни снабдители	МВтч	4 532 338	4 436 924	95 414	2,2
	ЕРД - Техн. разходи	МВтч	0	847 886	-847 886	-100,0
	ЕСО - Техн. разходи	МВтч	0	259 449	-259 449	-100,0
	- Балансираща енергия	МВтч	18 331	24 869	-6 538	-26,3
	- ДПИ на ВН и СрН	МВтч	53 895	27 236	26 659	97,9
	- Свободен пазар	МВтч	348 899	238 740	110 159	46,1
4	Финансов резултат	хил.лв.	-72 766	72 818	-145 584	

НЕК ЕАД осъществява дейността си в съответствие с последното решение на КЕВР за действащия регулаторен период 2018-2019 година и е силно зависима от определените ценови нива и регулаторни условия в тях. С промените в Закона за енергетика от 8 май 2018 година, съгласно чл.93а, ал.1 Обществения доставчик продължава да изкупува електрическа енергия от централи, присъединени към електропреносната мрежа с обща инсталирана електрическа мощност по-малка от 4 МВт, произведена от ВЕИ и от ВЕКП. Електроцентралите на ВЕИ и ВЕКП с мощност 4 МВт и над 4 МВт продават произведената от тях електроенергия на БНЕБ от 01.07.2018 година. Компанията продължава да изкупува разполагаемост и електроенергия по дългосрочните договори с ТЕЦ Ей И Ес Марица изток 1 и ТЕЦ КонтурГлобал Марица изток 3. С промените в ЗЕ и съгласно новия пазарен модел в сила от 01.07.2018 година ЕСО и ЕРД вече закупуват технологичните разходи необходими за преносната и разпределителната мрежа от енергийната борса /БНЕБ/, а не както бе до 01.07.2018 година от Обществения доставчик. Цена Задължение към Обществото вече се администрира от Фонд СЕС, с което функциите и отговорностите на Фонда се увеличават.

I. Производствена и търговска дейност

➤ **Производството на електроенергия от собствените ВЕЦ и ПАВЕЦ през първо тримесечие на 2019 г.** е характерно за суха година, като водноелектрическите централи в структурата на НЕК ЕАД произведоха 659 956 МВтч. В сравнение със същия период на миналата година това количество е намалено с 28.0%, което се дължи на намалените обеми водни ресурси в язовирите. Въпреки това водноелектрическите централи в структурата на НЕК ЕАД активно участват на балансиращия пазар и са важна част при управлението и регулирането на електроенергийната система в страната.

➤ Обществена доставка и търговия с електроенергия

През 2019 година НЕК ЕАД изпълни задълженията си в съответствие с лицензионните си дейности и осигури необходимото количество електроенергия на Крайните снабдители, С промените в ЗЕ и съгласно новия пазарен модел в сила от 01.07.2018 година ЕСО и ЕРД закупуват технологичните разходи необходими за преносната и разпределителната мрежа от енергийната борса /БНЕБ/, с което задълженията на Обществения доставчик по покупката и обезпечението на електроенергия за регулирания пазар намаляха значително. В последните две решения КЕВР прилага нов подход при определяне на цените на Обществения доставчик. Комисията определя общото количество електрическа енергия, което НЕК ЕАД в качеството на Обществен доставчик закупува в съответствие с чл.93а и чл.94 от Закона за енергетиката, като определя количествата за продажба на Крайните снабдители и количества, предназначени за реализиране на свободния пазар, като е указано, че разликата между по-високите от пазарните цени (по които НЕК ЕАД изкупува електрическата енергия по чл.93а и чл.94 от ЗЕ) и прогнозната пазарната цена се компенсира чрез приходите от цената за задължения към обществото. От 01.07.2018 година цена за задължение към обществото се администрира от Фонд СЕС, като НЕК Обществен доставчик се компенсира от Фонда за разликата между закупената енергия по преференциални цени и прогнозната пазарна цена за електроенергията от централите с дългосрочни договори и от ВЕИ и ВЕКП с мощност под 4 МВт. НЕК ЕАД активно участва на БНЕБ и реализира значителни количества електроенергия, което се засили със стартирането на пазара в рамките на деня.

➤ Покупки на електроенергия

През първо тримесечие на 2019 г. НЕК ЕАД закупи 4 352 286 МВтч електроенергия, което е с 14.4% по-малко спрямо закупената електроенергия през същия период на предходната година, когато е на ниво от 5 087 188 МВтч. Покупките на електроенергия от компанията се осъществяваха в съответствие с промените в Закона за енергетика, съгласно които Обществения доставчик продължи да изкупува електрическа енергия от централи, присъединени към електропреносната мрежа с обща инсталирана електрическа мощност по-малка от 4 МВт, произведена от ВЕИ и от ВЕКП. В съответствие с промените в ЗЕ и Решението на КЕВР електроцентралите на ВЕИ и ВЕКП с мощност 4 МВт и над 4 МВт продават произведената от тях електроенергия на БНЕБ в сила от 01.07.2018 година. Компанията продължи да изкупува разполагаемост и електроенергия по дългосрочните договори с ТЕЦ Ей И Ес Марица изток 1 и ТЕЦ КонтурГлобал Марица изток 3.

Отчита се намаление на количеството закупена електроенергия от производителите по квоти, което се дължи на намалението на покупките от АЕЦ Козлодуй /-32.2%/. По-малкото количество доставена електроенергия от атомната централа се дължи на намалението на количествата електроенергия от КЕВР за регулирания пазар заложен в ценовия модел в резултат на отпадане задължението на Обществения доставчик да осигурява електроенергията за загуби на ЕСО и ЕРД. Минимално намаление се отчита и в покупките от ТЕЦ Марица изток 2. Общо количеството доставена електроенергия от електроцентралите само за квоти е с 449 522 МВтч по-малко /25.2% спад/ спрямо периода януари - март 2018 г.

Покупките на електроенергия от НЕК ЕАД за регулирания пазар през първо тримесечие на 2019 г. се осъществяваха в съответствие с изпълнение на вменените със Закона за енергетика задължения съгласно чл.93а и чл.94 от ЗЕ за задължително изкупуване на произведена електроенергия по дългосрочни договори, от ВЕИ и ВЕКП под 4 МВт. Общо количеството

закупена от дружеството електроенергия по дългосрочни договори и преференциални цени за първо тримесечие на 2019 г. е 2 891 001 МВтч, което е намаление от 355 МВтч или 10.9% спад.

Закупена електроенергия за първо тримесечие, МВтч

	Закупена електроенергия	Мярка	Отчет 2019	Отчет 2018	Разлика 2019-2018	% ръст
1.	Производители по квоти	МВтч	1 337 424	1 786 946	-449 522	-25,2
	АЕЦ Козлодуй	МВтч	907 299	1 338 906	-431 607	-32,2
	ТЕЦ Марица-изток 2	МВтч	430 125	448 040	-17 915	-4,0
2.	Задължения по чл. 93а	МВтч	2 891 001	3 246 106	-355 105	-10,9
	ТЕЦ Марица-изток 1	МВтч	1 060 977	727 335	333 642	45,9
	ТЕЦ Марица-изток 3	МВтч	1 345 817	723 972	621 845	85,9
	Заводски централи	МВтч	0	142 037	-142 037	-100,0
	Топлофикационни централи	МВтч	0	534 231	-534 231	-100,0
	ВЕИ	МВтч	0	328 311	-328 311	-100,0
	ВЕИ - СрН	МВтч	445 592	655 605	-210 013	-32,0
	ВЕКП - СрН	МВтч	38 615	134 615	-96 000	-71,3
3.	Балансираща енергия	МВтч	17 930	54 136	-36 206	-66,9
4.	Свободен пазар	МВтч	105 931	0	105 931	0,0
	ОБЩО ЗАКУПЕНА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЯ	МВтч	4 352 286	5 087 188	-734 902	-14,4

Базовите кондензационни електроцентрали с дългосрочни договори – ТЕЦ Ей И Ес- 3С Марица изток 1 и ТЕЦ КонтурГлобал Марица изток 3 са по-натоварени в сравнение със същия период на миналата година. Тяхната използваемост през първо тримесечие на 2019 г. е около 84% за Ей И Ес-3С Марица Изток 1 и 87% за КонтурГлобал Марица Изток 3, докато през същия период на 2017 г. използваемостта им е съответно 59% и 43%, т.е. значително по-висока през 2019 г.

Закупената електроенергия от ВИ, което се изкупува съгласно изискванията на Закона за енергетика и ЗЕВИ е 445 592 МВтч, което е намаление повече от два пъти в сравнение с първо тримесечие на 2018 г. Намалението на закупените количества от централите на ВЕИ се дължи на новия пазарен модел в сила от 01.07.2018 година, съгласно който електроцентралите на ВЕИ с мощност 4 МВт и над 4 МВт продават електроенергията си на БНЕБ. Намаление е отчетено и в количествата закупена електроенергия от централите с ВЕКП, поради същата причина – задължените на централите с мощност от 4 и над 4 МВт да продават своята електроенергия на БНЕБ.

Запазва се тенденцията в структурата на закупената електроенергия да остава най-голям относителния дял на задължително изкупуваната електроенергия по чл.93а и чл.94 от ЗЕ, която е 66.4% от цялата закупена от дружеството.

➤ Продажби на електроенергия

НЕК ЕАД продаде на регулирания и свободен пазар 4 953 463 МВтч за първо тримесечие на 2019 г. при 5 835 104 МВтч за същия период на предходната година, което е намаление от 15.1%.

НЕК ЕАД отчита спад на продажбите си на регулирания пазар и увеличение на реализираните количества електроенергия на свободния пазар.

Продадената електроенергия за Крайните снабдители за първо тримесечие на 2019 г. е на ниво от 4 532 338 МВтч, което е ръст от 95 414 МВтч /+2.2%/. По-високите продажби при Крайните снабдители се дължат на по-ниските температури през първите три месеца на настоящата година и съответно увеличената консумация на електроенергия, в сравнение със същия период на предходната година, когато температурите бяха по-високи.

Изменение на продажбите за първо тримесечие :

	МВтч			
	Отчет 2019	Отчет 2018	изменение 2019 – 2018	% ръст
1. ПРОДАЖБИ В СТРАНАТА НА РЕГУЛИРАНИЯ ПАЗАР				
/задължение съгласно Закона за енергетика/	4 532 338	5 544 259	-1 011 921	-18,3
Крайни снабдители	4 532 338	4 436 924	95 414	2,2
ЕРД	0	847 886	-847 886	-100,0
Технологични разходи ЕСО	0	259 449	-259 449	-100,0
2. Балансираща енергия	18 331	24 869	-6 538	-26,3
3. ДПИ на ВН и СрН	53 895	27 236	26 659	97,9
4. Свободен пазар	348 899	238 740	110 159	46,1
ОБЩО ПРОДАЖБИ	4 953 463	5 835 104	-881 641	-15,1

Съгласно последните изменения в ЗЕ и ценовото решение на КЕВР ЕСО и ЕРД вече закупуват технологичните разходи необходими за преносната и разпределителната мрежа от енергийната борса /БНЕБ/, а не както бе до 01.07.2018 година от Обществения доставчик.

Количествата продадена електроенергия за клиентите на ДПИ на ВН и СрН отбелязват двукратен ръст спрямо същия период на предходната година, като компанията е реализирала 53 895 МВтч електроенергия.

На свободния пазар НЕК ЕАД участваше с ограничени обеми електроенергия през настоящото тримесечие в сравнение с предходната година, в резултат на намалението на водните ресурси в язовирите на компанията. Компанията е закупила от БНЕБ и значително количество електроенергия по свободни цени за обезпечаване на своите продажби. Общо за първо тримесечие на 2019 г. НЕК ЕАД реализира на свободния пазар 348 899 МВтч електроенергия при 238 740 МВтч през същия период на миналата година. Продажбите на свободния пазар са предимно по ангажмента на НЕК към БНЕБ при изпълнение на задължението към ЕК. Почти цялото количество продадена електроенергия от дружеството на свободния пазар е реализирано на БНЕБ.

Структурата на продадената от НЕК ЕАД електроенергия се променя, като най-голям е относителният дял формиран от задължението на дружеството съгласно Закона за енергетика да осигурява електроенергия за покриване на потреблението на Крайните снабдители, който нараства до 91.5%, докато през първо тримесечие на миналата година е на ниво от 76.0%. Увеличава се относителния дял на свободния пазар, който от 4.1% през 2018 г. нараства до 7.0% през първо тримесечие на 2019 г.

II. Финансов резултат, приходи и разходи

През 2018 година в основната дейност на НЕК ЕАД настъпиха изменения във връзка с промените в ЗЕ и съгласно новия пазарен модел в сила от 01.07.2018 година. В съответствие с това задълженията на Обществения доставчик по покупката и продажбата на електроенергия за регулирания пазар намаляха значително, а нарасна тежестта на компенсаторните механизми на Фонд СЕС, което рефлектира в отчета за доходите на компанията.

Приходи

НЕК ЕАД отчете намаление от 32.1% на общите си приходи за първо тримесечие на 2019 г. в сравнение със същия период на предходната година. За първите три месеца на настоящата година общите приходи са в размер на 648 790 хил.лв. спрямо 955 639 хил.лв. за първо тримесечие на миналата 2018 г. Приходите от продажби са на ниво от 380 918 хил.лв., което е значително намаление в сравнение с отчетените приходи за първо тримесечие на миналата година, когато са на ниво от 789 639 хил.лв. /намаление от 51.8%/. Основна причина за спада им са настъпилите изменения в основната дейност на НЕК ЕАД, свързана с промяната в пазарния модел.

Отчетените приходи от продадена електроенергия за първо тримесечие на 2019 г. отбелязват значителен спад в сравнение със същия период на предходната година /-232 443 хил.лв./. Съгласно последните изменения в ЗЕ и ценовото решение на КЕВР ЕСО и ЕРД вече закупуват технологичните разходи необходими за преносната и разпределителната мрежа от енергийната борса /БНЕБ/, а не както бе до 01.07.2018 година от Обществения доставчик. Освен това продажната цена за Крайните снабдителите през първо тримесечие на настоящата година е на ниво от 71.71 лв./МВтч, докато през миналата година е в размер на 107.71 лв./МВтч /с вклчена цена задължение към обществото/.

В следващата сравнителна таблица са показани приходите за първо тримесечие на 2019 г. по източници, съпоставени с отчетените за същия период на 2018 г.:

Приходи	Отчет 2019	Отчет 2018	изменение 2019 – 2018	% ръст
1. Приходи от продажби на електроенергия	376 322	608 765	-232 443	-38,2
1.1. в т.ч. на вътрешния пазар /задължения съгласно ЗЕ/	346 471	589 826	-243 355	-41,3
Крайни снабдителите	325 014	477 901	-152 887	-32,0
ЕРД - Технологични разходи	0	59 742	-59 742	0,0
ЕСО - Технологични разходи	0	18 281	-18 281	0,0
ДПИ – ВН и СрН	10 251	3 639	6 612	181,7
Балансираща енергия	11 206	30 263	-19 057	-63,0
1.2. Свободен пазар	29 851	18 939	10 912	57,6
2. Приходи от продажба на резерв и услуги	3 805	4 657	-852	-18,3
3. Приходи от Фонд СЕС	239 017	131 012	108 005	82,4
4. Приходи от Задължения към обществото	0	175 403	-175 403	0,0
5. Приходи от други продажби и други приходи	3 483	3 456	27	0,8
6. Приходи от асоциирани предприятия	26 163	32 346	-6 183	-19,1
ОБЩО ПРИХОДИ	648 790	955 639	-306 849	-32,1
в т.ч. Приходи от продажби	380 918	789 863	-408 945	-51,8

Приходите от продажби на електроенергия на вътрешния пазар съгласно задълженията по ЗЕ намаляват в резултат на измененията в ЗЕ и ценовото решение на КЕВР, но се увеличава тежестта на компенсаторните механизми на Фонд СЕС, което рефлектира в приходите на компанията.

Приходите от Крайните снабдители са 325 014 хил.лв. или с 32.0% по-малко спрямо първо тримесечие на 2018 г. Увеличение се отчита в приходите от ДПИ в резултат на увеличението на продадените количества за тези клиенти и на постигнатата по-висока продажна цена за тях.

НЕК ЕАД е един от основните доставчици на балансираща енергия в страната. Приходите от участието на дружеството на балансиращия пазар за първо тримесечие на настоящата година е в размер на 11 206 хил.лв. спрямо 30 263 хил.лв. през периода януари-март. Намалението на приходите от балансираща енергия се дължат на по-малкото количеството продадена балансираща енергия и на стартирането на пазара в рамките на деня, който даде възможност на пазарните участници да минимизират небалансите си.

През разглеждания период са реализирани и приходи от резерв за услуги в размер на 3 805 хил.лв., продаден на ЕСО съгласно сключения договор между НЕК ЕАД и Електроенергийния системен оператор за поддържане сигурността на електроенергийната система.

На свободния пазар дружеството отчете ръст в приходите си от продадена електроенергия в резултат на увеличението на количествата продадена електроенергия през първо тримесечие на 2019 г. в сравнение със същия период на миналата 2018 г. Отчетените приходи от свободния пазар са в размер на 29 851 хил.лв., докато през първо тримесечие на 2018 г. са 18 939 хил.лв. или ръст от 10 912 хил.лв.

С промените в ЗЕ и съгласно новия пазарен модел в сила от 01.07.2018 г. цена задължение към Обществото се администрира от Фонд СЕС. С промяната на пазарния модел компенсаторните механизми на Фонда нараснаха значително, както към НЕК-Обществен доставчик, така и към електроцентралите с преференциални цени с мощност 4 и над 4 МВт, които са задължени да продават своята електроенергия на БНЕБ.

Приходите на НЕК ЕАД от Фонд СЕС за първите три месеца на 2019 г. са в размер на 239 017 хил.лв. Фонда възстановяваше ритмично на НЕК ЕАД дължимите суми във връзка с направените разходи на Обществения доставчик съгласно решението на КЕВР и разпоредбите на ЗЕ, но въпреки това Обществения доставчик има невъзстановени 27 723 хил.лв., които са за закупена енергия и разполагаемост от ТЕЦ Контур Глобал Марица изток 3 за първо тримесечие на 2019 г. Обществения доставчик не е предявил към Фонда и разходи за емисии в размер на 123 057 хил.лв., като това ще бъде направено, когато в НЕК постъпят официално фактурите.

Отчетени са и приходи от дивиденди, които са в размер на 26 163 хил.лв., като за същия период за миналата година са на ниво 32 346 хил.лв. Другите приходи от продажби и другите приходи са на ниво от 3 483 хил.лв. като се запазват на нивото от предходната година

Структурата на приходите през 2019 година се променя, като приходите от продадена електроенергия намаляват до 58.0% от общите приходи, докато през 2018 година са 63.7% от всички. Приходите от Фонд СЕС нарастват от 13.7% до 36.8% през 2019 година, за сметка на отпадането на приходите от Задължение към обществото, поради промените в пазарния модел, които през 2018 година са 18.4% от всички. Приходите от двата компенсаторни механизма през 2018 година съставляват 32.1% от общо отчетените приходи от компанията спрямо 36.8% през 2019 година, т.е. тежестта на компенсаторните механизми нараства.

Разходи

Общите разходи на НЕК ЕАД по отчетни данни за първо тримесечие на 2019 г. са в размер на 721 556 хил.лв. В сравнение с периода януари-март 2018 година разходите на дружеството намаляват с 161 265 хил.лв. или спад от 18.3%. Намалението на общите разходи се дължи на занижението на разходите за закупена електроенергия, които за първо тримесечие на 2019 г. са в размер на 521 352 хил.лв. докато през първо тримесечие на предходната година са на ниво от 767 933 хил.лв. или спад от 246 581 хил.лв. Техния относителен дял остава най-голям от всички разходи извършени от дружеството.

Значителното намаление на разходите за закупена електроенергия се дължи на изменението на пазарния модел и отпадане на част от задълженията на Обществения доставчик по покупката на електроенергия за регулирания пазар. С новите разпоредби на ЗЕ и Решението на КЕВР за регулаторния период 2018-2019 г. електроцентралите на ВЕИ и ВЕКП с мощност 4 МВт и над 4 МВт продават произведената от тях електроенергия на БНЕБ от 01.07.2018 година.

Изменение на разходите за първо тримесечие на 2018 г. спрямо същия период на предходната година :

Разходи	хил.лв.			
	Отчет 2019	Отчет 2018	изменение 2019-2018	% ръст
1. Разходи за оперативна дейност	689 622	851 608	-161 986	-19,0
в т.ч. разходи за купена електроенергия	521 352	767 933	-246 581	-32,1
Относителен дял, %	72,3	87,0		
2. Финансови разходи	31 934	31 213	721	2,3
ОБЩО РАЗХОДИ	721 556	882 821	-161 265	-18,3

Отчита се значително повишение на цените на въглеродните емисии на международните борси, които електроцентралите с дългосрочни договори /Ей И Ес-3С Марица Изток 1 и КонтурГлобал Марица Изток 3/ закупуват за произведената от тях електроенергия и префактурират на Обществения доставчик. Това се отразява много неблагоприятно върху дейността на компанията и конкурентоспособността ѝ на електроенергийния пазар през последните няколко месеца. През първо тримесечие на 2019 година цените на емисиите достигнаха нива до 25-27 евро на тон спрямо 15-16 евро на тон през същия период на предходната година. Високите цени на емисиите рефлектират и върху дейността на Фонд СЕС, който съгласно ценовото Решение на КЕВР и Закона за енергетика е длъжен да възстановява направените разходи от Обществения доставчик във връзка изпълнение на функциите си по задължителното изкупуване на електроенергия. В утвърдения ценови модел /2018-2019 г./ КЕВР е определил разходи за емисии в размер на 8,91 евро на тон.

По отделните разходи по елементи извън тези за закупена електроенергия и провизии се констатира минимален ръст единствено при другите разходи и финансовите разходи. При всички останали разходи се отчита намаление.

Увеличение се отчита при разходите за провизии, които нарастват от 33 043 хил.лв. през първо тримесечие на 2018 г. до 123 057 хил.лв. за същия период на 2019 година. В отчета за доходите за 2019 година са провизирани част от разходите за въглеродни емисии, които Ей И Ес-3С Марица Изток 1 и ТЕЦ КонтурГлобал Марица Изток 3.

Финансовите разходи са на ниво от 31 934 хил.лв., като в сравнение с първо тримесечие на предходната година имат минимален ръст от 721 хил.лв.

През последните години, поради недостиг на парични средства, всички разходи на дружеството са силно свивани и ограничавани, като са сведени до изразходването на средства осигуряващи минимума за осъществяване на основната дейност.

Финансов резултат

НЕК ЕАД отчете отрицателен финансов резултат за първо тримесечие на 2019 година в размер на 72 766 хил.лв. В сравнение със същия период на предходната година финансовия резултат е влошен с 145 584 хил.лв.

Изменението на финансовия резултат преди данъци за първо тримесечие на 2019 г. в сравнение със същия период на предходната година е показано в следващата таблица :

хил.лв.					
	Приходи и разходи	Отчет 2019	Отчет 2018	Изменение 2019 - 2018	% ръст
1.	Общо разходи	721 556	882 821	-161 265	-18,3
2.	Общо приходи	648 790	955 639	-306 849	-32,1
3.	Финансов резултат преди данъци	-72 766	72 818	-145 584	

Върху финансовия резултат неблагоприятно влияние оказаха следните фактори :

- Намаление на производството от собствени ВЕЦ с 28.0%, поради спада на водните ресурси в язовирите на НЕК ЕАД.
- Невъзстановени разходи от Фонд СЕС за закупена електроенергия, разполагаемост и емисии общо за около 150 млн.лв., които ще постъпят като приходи във второ тримесечие.

Неблагоприятно върху паричния поток на компанията и конкурентоспособността ѝ на електроенергийния пазар през настоящата година се отразява и повишението на разходите за емисии, които първо тримесечие на 2019 година достигнаха нива до 25-27 евро на тон спрямо 15-16 евро на тон през първо тримесечие на предходната година. Значителното увеличение на цените на въглеродните емисии на международните борси, които електроцентралите с дългосрочни договори закупуват за произведената от тях електроенергия и префактурират на Обществения доставчик повишават миксовата цена на дружеството, с която то участва на електроенергийния пазар през настоящата година. Повишението на разходите за емисии оказаха неблагоприятно влияние върху финансовия резултат и ликвидността на компанията.

През първо тримесечие са отчетени 239 017 хил.лв. приходи от Фонд СЕС, като спрямо същия период на предходната 2018 година приходите от Фонд СЕС нарастват с 108 005 хил.лв., което се дължи на новите функции на Фонд СЕС и по-високите разходи, които възстановява на НЕК Обществен доставчик съгласно последните изменения в ЗЕ и действащия нов пазарен модел в сила от 01.07.2018 година. Във възстановените средства за първо тримесечие на настоящата година са включени и около 32 млн.лв. приходи от емисии, които се отнасят за предходната 2018 г. Фонда възстановява ритмично на НЕК ЕАД дължимите суми във връзка с направените разходи на Обществения доставчик съгласно решението на КЕВР и разпоредбите на ЗЕ. Обществения доставчик има невъзстановени 27 723 хил.лв., които са за закупена енергия и

разполагаемост от ТЕЦ Контур Глобал Марица изток 3 за първо тримесечие на 2019 г., които се дължат на превишение на лимита определен от КЕВР в действащото ценово решение. Обществения доставчик не е предявил към Фонда и разходи за емисии в размер на 123 057 хил.лв., като това ще бъде направено, когато в НЕК постъпят официално фактурите. С възстановяване на тези разходи от Фонд СЕС и елиминиране на приходите от 32 млн.лв за 2018 г. финансовия резултат на НЕК ЕАД би бил 38 млн.лв. положителен финансов резултат.

С последните изменения в ЗЕ и ценовото решение на КЕВР за регулаторния период 2018 – 2019 година дейността на НЕК ЕАД е силно зависима от определените ценови нива и регулаторни условия, както и от компенсаторните механизми на Фонд СЕС във връзка с възстановяването на направените от Обществения доставчик разходи.

През първо тримесечие на 2019 г. дружеството продължава да работи в условията на отрицателен нетен оборотен капитал и влошен паричен поток. Към 31.03.2019 г. отрицателният нетен оборотен капитал е в размер на - 910 809 хил.лв., който се влошава спрямо 31.12.2018 г. когато е на ниво от - 847 699 хил.лв.

Анализ на финансовите показатели на НЕК ЕАД към 31.03.2019 г.

Анализът на финансовите показатели на НЕК ЕАД е изготвен въз основа на междинен Финансов отчет на НЕК ЕАД към 31.03.2019 г.

Финансовият резултат на НЕК ЕАД към 31.03.2019 г. е загуба в размер на 72 766 хил. лв., към 31.03.2018 г. резултатът за периода е печалба от 72 818 хил. лв.

Показатели за рентабилност

Показателите за рентабилност дават информация за реалната доходност на дружеството и доколко то е печелившо. Към 31.03.2019 г. рентабилността е отрицателна поради реализираната от НЕК ЕАД загуба за периода.

Основен показател е **рентабилността на приходите от продажби**, който отразява отношението на финансов резултат спрямо нетните приходи от продажби. Стойността на рентабилността на приходите от продажби е -0,1910 към 31.03.2019 г., за сравнение към 31.03.2018 г. стойността на показателя е 0,0922.

Друг показател е **рентабилността на собствения капитал**, който отразява отношението на печалбата/загубата към собствения капитал. Този показател дава информация за това каква е ефективността от използването на собствения капитал, т. е. вложените средства от страна на собственика и доколко е изгодно да се вложат средства от потенциални инвеститори. Към 31.03.2019 г. рентабилността на собствения капитал е -0,0649, за сравнение към 31.03.2018 г. стойността на показателя е 0,0536.

Рентабилност на пасивите: към настоящия период рентабилността на пасивите е -0,0178, за сравнявания период е 0,0183.

Коефициентът на капитализация на активите: към 31.03.2019 г. е -0,0140, за сравнение към 31.03.2018 г. стойността на показателя е 0,0136.

Показатели за ефективност

Коефициентът на ефективност на разходите показва отношението на приходите към разходите на дружеството. Този показател носи информация до каква степен предприятието успява да обвърже своята приходната и разходна част по отношение ефективността на основната си дейност. Към 31.03.2019 г. стойността на този показател е 0,8992, като към 31.03.2018 г. той е 1,0825.

Коефициентът на ефективност на приходите е реципрочен на коефициента на ефективността на разходите и размерът му към 31.03.2019 г. е 1,1122, докато към 31.03.2018 г. този показател е бил 0,9238.

Показатели за ликвидност

Коефициентът на общата ликвидност към 31.03.2019 г. е 0,2725, което означава, че краткосрочните активи покриват около 0,2725 пъти краткосрочните пасиви. За сравнявания период стойността на коефициента е 0,5363.

Динамиката на коефициента на общата ликвидност е както следва:

	31.03.2018	30.06.2018	30.9.2019	31.12.2018	31.03.2019
Обща ликвидност	0,536	0,354	0,406	0,313	0,273

Показателят за обща ликвидност продължава да не достига нивата, определени от международните банки-кредитори на НЕК ЕАД (да не бъде по-нисък от 1.2 - 1.1).

След елиминиране ролята на краткотрайните материални активи се изчислява **коефициентът на бърза ликвидност**. Неговата стойност в 31.03.2019 г. е 0,2646, като към 31.03.2018 г. той е 0,5261.

След елиминиране на влиянието на краткосрочните вземания се изчислява **коефициентът на незабавна ликвидност**, който към 31.03.2019 г. е 0,0885, в сравнение към 31.03.2018 г. е 0,1210.

Управление на оборотния капитал

Оборотният капитал отразява разликата между краткотрайните активи и краткосрочните пасиви на компанията. Към 31.03.2019 г. е налице недостиг на оборотен капитал в размер на 910 809 хил. лв. За сравнение недостигът към 31.03.2018 г. е в размер на 434 314 хил. лв.

Капиталова структура

Към 31.03.2019 г. собственият капитал на НЕК ЕАД е в размер 1 121 867 хил. лв., за сравнявания период капиталът е в размер на 1 358 572 хил. лв.

Коефициенти, характеризиращи финансовата автономност

Коефициентът на платежеспособност (финансова автономност), отразява съотношението на собствения капитал към общия дълг. Към 31.03.2019 г. той е 0,2755, а към 31.03.2018 г. е 0,3419.

Коефициентът на задлъжнялост, е реципрочен на Коефициента на платежеспособност и показва отношението на пасивите на дружеството към собствения капитал. Към 31.03.2019 г. той е 3,6303, а към 31.03.2018 г. е 2,9245.

Коефициентът на финансова независимост, характеризиращ съотношението на собствения капитал към сумата на собствения капитал и дългосрочните пасиви, възлиза на 0,2835 към 31.03.2019 г. За сравнение към 31.03.2018 г. нивото на разглеждания коефициент е 0,3084.

Коефициентът на финансиране на дълготрайните активи посредством собствения капитал към 31.03.2019 г. е 4,2873, за сравнителния период към 31.03.2018 г. е 3,5189.

Финансирането на краткотрайните активи посредством собствения капитал към 31.03.2019 г. е 0,3040, докато към 31.03.2018 г. е 0,3697.

Показател	31.03.2019	31.03.2018
Показатели за рентабилност		
Коефициент на рентабилност на приходите от продажби	-0,1910	0,0922
Коефициент на рентабилност на собствения капитал	-0,0649	0,0536
Коефициент на рентабилност на пасивите	-0,0178	0,0183
Коефициент на капитализация на активите	-0,0140	0,0136
Показатели за ефективност		
Коефициент на ефективност на разходите	0,8992	1,0825
Коефициент на ефективност на приходите	1,1122	0,9238
Показатели за ликвидност		
Коефициент на обща ликвидност	0,2725	0,5363
Коефициент на бърза ликвидност	0,2646	0,5261
Коефициент на незабавна ликвидност	0,0885	0,1210
Показатели за финансова автономност		
Коефициент на платежоспособност	0,2755	0,3419
Коефициент на задлъжнялост	3,6303	2,9245
Коефициент на финансова независимост	0,2835	0,3084
Коефициент на финансиране на дълготрайните активи	4,2873	3,5189
Коефициент на финансиране на краткотрайните активи	0,3040	0,3697

Инвестиционна и ремонтна дейност

Изпълнение на Инвестиционната програма на НЕК ЕАД за 2019 година

През първо тримесечие на 2019 година са извършени разходи за инвестиционни дейности в размер на 1 647 хил.лв., от които 1 536 хил.лв. собствени средства и 111 хил.лв. привлечени средства. Изпълнението на инвестиционната програма на НЕК ЕАД е традиционно на ниско ниво за този период на годината и е 3.3% от планираната за 2019 г.

ХИЛ.ЛВ.

Инвестиционна програма	Отчет 2019 година	Планирани средства 2019 година	Изпълнение, %
1. Предприятие „Водноелектрически централи“	1 135	31 049	3,7
2. Предприятие „Язовири и Каскади“	328	13 661	2,4
3. Централно управление на НЕК ЕАД	184	5 375	3,4
Общо разходи за инвестиции	1 647	50 085	3,3

Ремонтна програма на НЕК ЕАД за 2019 година

НЕК ЕАД изпълнява Ремонтна програма за 2019 година на стойност 9 827 хил.лв., собствени средства на компанията. Изпълнението на програмата за първо тримесечие на 2019 г. е 2.5% от планираните средства или 243 хил.лв.

ХИЛ.ЛВ.

Ремонтна програма	Отчет 2019 година	Планирани средства 2019 година	Изпълнение, %
1. Предприятие „Водноелектрически централи“	204	4 990	4,1
2. Предприятие „Язовири и Каскади“	19	4 144	0,5
3. Централно управление на НЕК ЕАД	20	693	2,9
Общо разходи за ремонти	243	9 827	2,5

И по двете програми за много от обектите, неизпълнени през 2018 година има сключени договори, чието изпълнение ще се реализира през 2019 година.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

- През първо тримесечие на 2019 г. дружеството осъществява дейността си при нови ценови и регулаторни условия и промени в основното енергийно законодателство. НЕК ЕАД изпълни задълженията си съгласно притежаваните лицензионни дейности и тези към обществото в съответствие с изискванията на Закона за енергетиката за осигуряване необходимото количество електроенергия на Крайните снабдители и потребителите, присъединени към електропреносната мрежа или електроразпределителната мрежа, които не са избрали друг доставчик.
- В резултат на намалението на водните ресурси в язовирите производството на електроенергия от водноелектрическите централи в структурата на НЕК ЕАД за първо тримесечие на 2019 година е с 28.0% по-малко спрямо отчета за предходната година.
- Дружеството изпълни задълженията си по изкупуване на електроенергията съгласно Решенията на КЕВР, но отчете намаление на покупките и продажбите си в сравнение със същия период на 2018 година. Това се дължи на измененията във връзка с промените в ЗЕ и съгласно новия пазарен модел в сила от 01.07.2018 година. В съответствие с това задълженията на Обществения доставчик по покупката и продажбата на електроенергия за регулирания пазар намаляха значително, а нарасна тежестта на компенсаторните механизми на Фонд СЕС, което рефлектира в отчета за доходите на компанията.

- През първо тримесечие на 2019 г. дружеството осъществява дейността си при нови ценови и регулаторни условия и промени в основното енергийно законодателство. С промените в Закона за енергетика от 8 май 2018 г., съгласно чл.93а, ал.1 Обществения доставчик продължи да изкупува електрическа енергия от централи, присъединени към електропреносната мрежа с обща инсталирана електрическа мощност по-малка от 4 МВт, произведена от ВЕИ и от ВЕКП. Електроцентралите на ВЕИ и ВЕКП с мощност от 4 МВт и над 4 МВт продават произведената от тях електроенергия на БНЕБ от 01.07.2018г. Компанията продължава да изкупува и разполагаемост и електроенергия по дългосрочните договори с Ей и Ес Марица изток 1 и ТЕЦ КонтурГлобал Марица изток 3. С промените в ЗЕ и съгласно новия пазарен модел в сила от 01.07.2018 г. ЕСО и ЕРД вече закупуват технологичните разходи необходими за преносната и разпределителната мрежа от енергийната борса /БНЕБ/, а не както бе до 01.07.2018 г. от Обществения доставчик. Цена задължение към Обществото вече се администрира от Фонд СЕС, с което функциите и отговорностите на Фонда се увеличават.
- Отчетения отрицателен финансов резултат за първо тримесечие на 2019 година показва, че не е постигнато подобрене на финансовото състояние на компанията. Въпреки увеличаване обхвата на действащите компенсаторни механизми през последните години разходите на дружеството не се покриват в пълна степен. НЕК ЕАД продължава да изпитва затруднения при обслужване на задълженията си към доставчици и контрагенти, както и по кредитите към БЕХ ЕАД. Компанията продължава да работи в условията на отрицателен нетен оборотен капитал и влошен паричен поток.

Изготвил: